

DEBRECZEN.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.

A DEBRECZENI BALOLDALI PART KOZLÖNYE.

Megjelen hetenkint ötször: hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és szombaton.

Hirdetési díj:

Ültetőhelyi díj: 6 kr. Nagyobb terjedelmű... Bélyegdíj: minden beütetett soron...

„Nyílt-tér”-en megjelenő közlemény... 30 kr.

Név- vagy bérmennyel beütött hirdetések... 30 kr. Név- vagy bérmennyel beütött hirdetések...

Előfizetési árak:

Helyben és postán külv. Egy év 10 ft. - kr. 1/2 évre 6 ft. 50 kr. Fél évre 3 ft. 25 kr. Előfizetési pénzt minden közlemény... Előfizetési helyben...

A fejedelmi látogatások.

Nagyon megszokott s igen közönséges dolog az ma már, hogy a hir-lapok tartó békét jeleznek mindannyiszor, midőn egyik vagy másik fejedelem utrakodtatásánál kegyeskedik látogatást tenni.

A közelebbi idők igen alkalmasak voltak az ily politikai jósolatokra; a mennyiben a fejedelmi látogatások az idén csaknem egymást érték. Az osztrák császár elfelejté Könygráczet, a ment a berlini császár üdvözlésre, s az egykori ellenfelek baráti csókokkal halmozták el egymást.

Mi részünkről, e temérdek gondolkozási anyag dacára sem érzünk magunkban hajlandóságot különböző politikai jósolatokra. Körülbelül vannak erre megbizva hivatalos egyének, kik a fejedelmi intézmény nyombuszát vannak hivatalos névelni, szerencsét mondó jósolatokkal.

Vegyük csak a kéz jósolatot, melyet minden fejedelmi látogatás után már az unalomig szoktak hangoztatni.

Mély tanulság rejlik ebben az emberiség részére. Látszik abból, hogy a béke még azok közt sem biztos, a kik a legnagyobb barátságban élnek együtt. Sajnosan vehetjük észre, hogy a mielőtt Európá fejedelmi még nem mondta ki a háborúról, mely az emberiség barátságát veszi eredetét.

A figyelmesebben szemlélő előtt különösnek is tűnnek fel a fejedelmi látogatások akkor, midőn látja azt, hogy a hadsereget szervezik és gyakorolják abban az államban, a melynek feje baráti kezesírtására siet egy másik udvarba.

Igy történt épen, már ha véletlen volt is az, hogy az orosz és osztrák fejedelmek találkozásai ideje körül az orosz katonaság két ezreddel szaporítottatt, a bécsi közös hadügyér pedig akart adta ki a rendeletét, hogy a katonák a lehető legjobban begyakorolják magukat, mert csak így felelhetnek meg a — céljának.

A hir-lapok természetesen akkor is hirdették, hogy a béke a két állam közt tartós lesz.

Nem ily „eredményt” várna már a mai felvilágosodott kor a fejedelmek látogatásából.

TÁRCZA.

SZÜLETÉS ÉS MŰVELTSEG. Regény négy kötetben.

Irta Schwarz Maria Zsófia. Negyedik rész.

(Folytatás)

Lángelő kékesállással bocsát szerelméről kérté, legyen neje. Ha tovább is vonakodik, nem marad egyéb hátra részére, mint visszamenni Algírba. Tehát csak tőle függ, vajon lássa-e szüleit.

Egy Kossuth-szellem kellene most Európának...

Egy Kossuth-szellem kellene most, a mely kísérfje a fejedelmeket utakban. E szellem hatásától az örök béke biztosításainak virágai teremnének a fejedelmi látogatók nyomában.

De nincs bator férfi az események közepette, a ki felhívja a fejedelmek figyelmét, hogy szentesítsék egyező akarral a geni béke és szabadságlga ezmeit.

— Baloldali értekezlet tartásáról beszélt már párszor a „Reform”, s az Nagyváradon történt volna meg a mult vasárnap, azonban az ottani két lap erről misem ír.

— A fővárosi választási mozgalom megindult. A választó kerületek ötszázötvennégy heftőn d. e. 10 órákor tartattak együttes ülést, ahol az egyes kerületek részéről javaslatba hozott virilizták megvitteket tárgyalás alá.

— Már most tegyük fel, hogy alp. lelkes a végrehajtó amas avatásánról tanuskodó önkényes és jogtalan eljárás ellen a leglényesebb és legelső lépés a jogtörv. rendt. 379. §-a az ellenségeskedést tiltja.

— Dorek magnás. Gr. Ziehy Edmund lovóiban értesíté Trefortot, hogy a kéziállítás magyar osztályában levő házi iparcsikkok leírására és azoknak szines lenyomatára 500 ftot ajánlott, mit Trefort 50 ftal megtoldott.

— Megezetöljék a hirt, mintha Haynald éresek a magyar gözhúzóási tartulatnak felsegülésére pénzt adott volna.

— Dobokamegyéből sokan akarnak kivándorolni az inség miatt Oláhországba.

A végrehajtói intézmény tarthatatlansága.

Előbbi cikkemben kifejeztem azon állításom igazolását, miszerint a kormányilag ki-nevezett bírósági végrehajtók, igen kevés kivétellel, nem bírnak elég jogképzettséggel arra nézve, hogy a végrehajtás hármely nemző helyesen a szabályszerű foganatosításnak, csak egy kiváló példát hozok fel a sok közt: — mely a „Törvényszéki csarnok” című sajtólap mult 1872. évi 78. számban kösöltetik.

— Az eset rövid vázlatra és mátha bocsári lakosok, Pérics Péter u. o. gör. keleti lelkes ellen a nagykikindai kir. törvényszékhez sárlat elrendelésre irányítottak, mely a tvszék által 2874/872. sz. a. kelt végzésrel a bocsári telek-jegyskönyvben 322. sz. hátra elrendeltetett.

— Ezen foganatosítási eljárás ellen alperes semmisségi panassal élt, azon ekkb, mert a tvszék csak sárlatot rendelt el, tehát a foganatosítás a lakból kitakarításra nem volt kiterjeszthető.

— Ennek folytatá a semmisséskét 1872. auguszt. 8-kán 9655. sz. s. kelt határozattal a teljesített eljárás azon részét, mely szerint a sárlat alá helyezett házban lakó lelkes ugyanaból kihelyezett a perrendt. 297. §. 1. pontja alapján megemmisitette a egyezersmind a bírósági végrehajtó a semmisségi panassal 11 ftrára mérsékelt költségeinek, 8 nap alatt, végrehajtás terhe mellett megfizetésben panaszló részre elmarasztaltat — mert a végrehajtás csak előleges peres eljárás folytán lett volna jogszerű elrendelhető — nem volt megkívánva, s ezerrint merőben önkényesen és törvénybe ütközőleg járt el, midőn panaszlót lakásából kibolygetteté a ingóságait ugyanaból kibordatta.

— Már most tegyük fel, hogy alp. lelkes a végrehajtó amas avatásánról tanuskodó önkényes és jogtalan eljárás ellen a leglényesebb és legelső lépés a jogtörv. rendt. 379. §-a az ellenségeskedést tiltja.

— Dorek magnás. Gr. Ziehy Edmund lovóiban értesíté Trefortot, hogy a kéziállítás magyar osztályában levő házi iparcsikkok leírására és azoknak szines lenyomatára 500 ftot ajánlott, mit Trefort 50 ftal megtoldott.

— Megezetöljék a hirt, mintha Haynald éresek a magyar gözhúzóási tartulatnak felsegülésére pénzt adott volna.

— Dobokamegyéből sokan akarnak kivándorolni az inség miatt Oláhországba.

csáját e merész fölvetésért; de az élet és tapasztalás, adatek és tények ezt látszanak igazolnia.

Hiába tené it valaki azon ellenvetést is, hogy a végrehajtást a járásbíró maga személyesen is foganatosítatván, ezáltal pótolva van a végrehajtók szakképzettségének hiánya, mert az e. f. bíróságok számára kiadott igazságügyminiszteri utasításnak ide vonatkozó 41. §-a, mely így hangzik: „Végrehajtást a járásbíró személyesen, csak különös fontos esetekben foganatosítson” épen semmit nem segít a dologon, amennyiben igen tág értelmezést, sőt önkényes magyarázatot enged, a járásbíró saját felfogására bizván annak megítélését, vajon fogrog fen a különösen fontos eset, avagy sem? — s amellett e rendet inkább tiltólag, mint parancsolólag intézkedik.

— Az intézkedést ellen terjesztett hírek s régalmak azáltal a gondolkodó közönség előtt leginkább ellen a vétült az intézet megvédeni, ha annak állását hán felhívhatja, a hátrányosoknak bizonyítványokat küldve, s a bíróságnak bizonyítványokat küldve, s a bíróságnak bizonyítványokat küldve...

— A bécsi „Volks-wirthschafliche Presse” biztonítási lap 36 ik számban megjelent cikk ellen azonban utalva voltunk, ugyanazon lap 38-ik számban csafoló nyilatkozatot tenni közzé.

— Ez alkalommal a lap szerkesztősege maga is átlatva a nemtelen eljárást — csillag alatt maga menségre át írja azt, hogy: a közöl a cikkeket a velt igazgató által szolgáltatott adatok folytán szerkesztette, — megjegyzés meg végül, — hogy azon forrásból további közléseket elfogadni nem fog.

— Hogy ezen megjegyzés után azon rosz akaratu cikknek mennyi hitelesség tulajdonítható, ahöz az illető közönségnek commentára szükség van, fogja tudni, egy bukott nagyszemtelen beszélőnek úgy a jelenlegi mint nemzeti és tóran ismétlődő kifolyását a maga kellő értékére leszállítania.

— Nem hagyhatjuk azonban megemlítésen, hogy ha ejtetek is az intézet vagyonára és hitelén érdekény sebek, melyek megköttetésért eszorgalommal és takarékoskéssággal hegeszthetők be: kinek tulajdonítottak azok első sorban másnak, mint az intézet ügyei volt vezetőjének? Feltehetik ama cikkben a viszbiztonítástulatos irányban tartoznunk. Való hogy árszünk és még fogunk fizetni. De ki volt a szent, az intézet terhes szerződéseket szerzője más mint ő, melyet a szó teljes értelmében igazgatói állásának mérlege vesése mellett ki érő szakott. Valóban csak csodalakosunkat fejte-hetjük ki a felett, hogy mikép ragadhatta el annyira szenvedélye, hogy elfelejtse az út éneje iránti kötelesegről, nem általotta beszonylított oly intézet ellen névelni, mely — őt bajból kisegítve balsámalva elhalmozza, előlása helyezte, melyben eszélyesen intézkedve jövéjét alapíthatta volna meg. Ugyanazon intézet ellen, mely, midőn az intézkedéseinel fevra rék nehezült terhek tovább nem viselhetné, töle békeben, minden ártalmára válható felindes nélkül kívánt megválni. Az általa minden szándék nélkül alkalmazott hivatalnokokat ezekre menő fútessele látta el. Nem általotta csak némelyikével, kik herekiat telenségben voltak az általek kigondolt régalmakok, az intézet ellen szóratni.

— Gabriella Ábrahámról tekintett. — Bármily cöl felő törekünk is, még is emberek maradtunk, s mint ilyenek szeretünk, folytatt Ábrahám. En igitakstem mindenes földi vágyat elűzni lelkeimből, de nem tudtam. Az én szerelmem, Gabriella, egyszerre szenvedélyes és szent. Ábrahám megragadta kezét, s hévvel folytatá: Vedd est tölem, s akkor megszüntem élim. En sokkal többelet szenvedtem, mint hogy jögom ne legyen azt mondani, kivánj bármint tölem, de ne kivánj, hogy megszüntjék remélm! Ast mondád ma: legyen szerelmem épen oly önfeloldós, mint orés. Az ígér, de midamellett birnem kell a reményem. Ez nemde kedves Gabriella, ez egyetlen vigasztól nem fosztasz meg?

— Nem, Ábrahám, remélj a minden jó urában, a hígyed ast, miszerint csak a halál képes Gabriella szívével ast tenni, hogy megszüntjék érted dobogni. Hanem ha békém en nyugalmam kedves előided, akkor kérlek utas-zál haladéék nélkül vissza átadéhoz. Akkor nincs geszdom, nincs fájdalom, ha tudom, hogy Ábrahám azon kötelesegenek engedelmezkedik, s nem én vagyok oka, a miért ast elfeleded.

— Mi kiméletből, a mult iránt mely hallgatással kívántunk lenni, és erős akarattal jobb irány követésével a rák nehezült terheket kiegyenlíteni, — de kiba vá általa, könnytelenek valának ezen nyilatkozatunk saját igazolásonkra és részvényeseink meggyötetésére késztetni, azon meggyötetésben, hogy ismételt ilynemű megámtádások forrás immar tudva levén, ugy részvényeseink mint a nagy közönség csak megfetéssel vendek tudomásait a további rossakaratu hírekről.

— Mi az intézet javát minden becsületos eszközsel igyekszünk előmozdítani. Az itáses állásáról részvényeseink az igazgatóknál meggyötédést szereshetnek. S ha ezt teszik, azt hisszük, a régalom nyilat megfotulnak eszeink látára.

— A debreczeni reáliskoláról. — Ss. kir. Debreczen város e folyó 1873-dik év október hó 20-dik napján négy osztálylyal megnyitandó felkozeséneküli reálitenedájának részleteo tanterv éböl biztos forrás után közöljük a következőket.

— Előadandó tantárgyak osztályok és órák szerint

— Első osztály. 1. Vallás tan, hetenkint 1-2 óran. 2. Tananyagról az illető egyházi hatóságok gondoskodnak.

— Magyar nyelv, hetenkint 5 óran. 3. Ném et nyelv, hetenkint 5 óran. Alaktan: kiejtés, olvasás, helyesírás. — Az egyszerű mondat, az ige, melléknev, főnev vagy más beszédrésr mint állítvány.

— Franczia nyelv, hetenkint 4 óran. Alaktan: kiejtés, olvasás, helyesírás. Az egyszerű mondat, az ige, melléknev, főnev, vagy más beszédrésr mint állítvány.

— Földrajz, hetenkint 3 óran. A földrajz azon alaptelkei, melyek a földgömb, és földszurok megkérdésére nélkülözhetlenek. A föld felület, szaraz föld, vizek éghál, növények és állatok elterjedése, népek államok, többek és külösök, tekintettel Magyarországra.

— Szám tan, hetenkint három óran. A köösöntesg törtek. Tízdes törtek és meter-rendszere. Idő számolás az egyszerűsége (aridyszossz) fogalma és a kettes kétdi, az egyszerű hármass szabályra tartozó feladatok megfejtése.

— Természetráaj, hetenkint 2 óran. A teli félévben állattan. Az emlökös sorából 20 olyan állat választ ismerete, hogy minden rend tulajdon képviselti. A választ leirt állatokkal rokonok az illetőkkel együtt rövidben ismeretek meg. A nyári félévben növénytan. Mintegy 40 elő példány megismer-tetése által a növények alakitana és terminologia begyakoroltatnak.

— Történe és történelmrajz, hetenkint 4 óran. Sik alaktan. A történe alapfogalmai. A 4 alapművelet hoszkura (vonalak) alkalmazva, a hoszművelet ismeretése és alkalmazása, kör, szeglet, szegletelmő, a 4 száművelet szegletre alkalmazva. A 3 4 és sok szögök különféle alakjai, a renes és rendetlen sokszögök, rész szeres (rés arányos) ábrák az egyszerű, hasonlóság, terület egyenlőség fogalmainak nézetit ün való kifejtése. Sik a lakzaatokknak szabad kézzel való rajzolása.

— Szépirodás, hetenkint 1 óran, magyar és német folyó írás. 10. Tornászás, hetenkint 2 óran. Hetenkint összesen 31 óra.

— Második osztály. 1. Vallás tan, hetenkint 3 óran. A tananyagról az illető egyházi hatóságok gondoskodnak.

— Magyar nyelv, hetenkint 3 óran. Az alaktan folytatása, a rendhagyó ígék; a mondatok; gyakorlatok.

— Ném et nyelv, hetenkint 4 óran. Az alaktan és mondatok folytatása; gyakorlatok.

— Földrajz, hetenkint 3 óran. A magyar-osztrák állam földrajza; Magyarország története nevezetesebb mozzanatainak vázolata.

— Szépirodás, hetenkint 1 óran, magyar és német folyó írás.

— Szépirodás, hetenkint 1 óran, magyar és német folyó írás.

— Szépirodás, hetenkint 1 óran, magyar és német folyó írás.

— Szépirodás, hetenkint 1 óran, magyar és német folyó írás.

— Szépirodás, hetenkint 1 óran, magyar és német folyó írás.

— Szépirodás, hetenkint 1 óran, magyar és német folyó írás.

— Szépirodás, hetenkint 1 óran, magyar és német folyó írás.

— Szépirodás, hetenkint 1 óran, magyar és német folyó írás.

— Szépirodás, hetenkint 1 óran, magyar és német folyó írás.

